

# OBSAH

ÚVODEM .....	7
--------------	---

<b>1</b>	<b>VÝCHODISKA FUNDAMENTÁLNÍ ETIKY .....</b>	<b>11</b>
1.1	Východiska současné diskuse o křesťanské etice .....	12
1.1.1	DRUHÝ Vatikánský koncil .....	12
1.1.2	PŘIROZENÝ ZÁKON .....	14
1.1.3	KŘESŤANSKÝ OBSAH PŘIROZENÉHO ZÁKONA .....	16
1.1.3.1	Model křesťanské autonomní morálky .....	17
1.1.3.2	Modely morální teologie víry .....	18
1.1.3.3	Model filiálního pojetí morální teologie .....	20
1.1.3.4	Model Eberharda Schockenhoffa .....	22
1.2	Zařazení etiky válečného konfliktu do struktury etiky mírového soužití ..	24

<b>2</b>	<b>NÁSTIN HISTORICKÉHO VÝVOJE UČENÍ O SPRÁVEDLIVÉ VÁLCE .....</b>	<b>27</b>
2.1	Pojetí války ve starověkém Řecku .....	28
2.1.1	THÚKÝDIDÉS .....	28
2.1.2	PLATÓN .....	29
2.1.3	ARISTOTELÉS .....	31
2.2	Pojetí války v římské říši .....	33
2.2.1	FETIÁLNÍ PRÁVO .....	33
2.2.2	CICERO .....	34
2.3	Biblická východiska pro etické posouzení války .....	36
2.3.1	STARÝ ZÁKON .....	36
2.3.2	NOVÝ ZÁKON .....	37
2.4	Vývoj křesťanského pojetí etiky válečného konfliktu .....	39
2.4.1	PRVOTNÍ KŘESŤANÉ .....	39
2.4.2	POJETÍ SPRÁVEDLIVÉ VÁLKY U AUGUSTINA .....	42
2.4.3	UCELENÝ POHLED SCHOLASTIKY .....	44
2.4.3.1	Dekretisté .....	45
2.4.3.2	Tomáš Akvinský .....	46
2.5	Přechod k novověku .....	49
2.5.1	FRANCESCO DE VITORIA .....	49
2.5.2	HUGO GROTIUS .....	51
2.6	Zestátnění války .....	53
2.6.1	ABOLUTISTICKÉ POJETÍ STÁTNÍ MOCI .....	54

2.6.2	THOMAS HOBBS	54
2.6.3	POJETÍ VÁLKY V LIBERÁLNÍ A SOCIALISTICKÉ SPOLEČNOSTI	55
2.7	Nová snaha církve vstoupit do diskuse	57
2.8	První a druhá světová válka	59
2.9	Úsilí o mírové uspořádání po druhé světové válce	61

### 3 SOUČASNÁ POJETÍ ETIKY MÍROVÉHO SOUŽITÍ 63

3.1	Mezinárodněprávní východiska	64
3.1.1	CHARTA ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ	64
3.1.2	VŠEOBECNÁ DEKLARACE LIDSKÝCH PRÁV	66
3.2	Teologická východiska v učení katolické církve	67
3.2.1	PRINCIPY UČENÍ PIA XII.	67
3.2.1.1	<i>Přirozené právní původ řádu a norem polečnosti</i>	68
3.2.1.2	<i>Legitimní autorita</i>	68
3.2.1.3	<i>Správný úmysl</i>	69
3.2.1.4	<i>Spravedlivý důvod</i>	69
3.2.2	ENCYKLIKA PACEM IN TERRIS	70
3.2.3	DOKUMENTY II. Vatikánského koncilu	72
3.2.3.1	<i>Gaudium et spes</i>	72
3.2.3.2	<i>Katechismus katolické církve</i>	73
3.3	Politická východiska Svatého stolce	75
3.4	Nové problémy v etice mírového soužití	76
3.4.1	NUKLEÁRNÍ ODŠTRAŠOVÁNÍ	76
3.4.2	HUMANITÁRNÍ INTERVENCE	78
3.5	Současná témata etiky mírového soužití	79
3.5.1	SOUČASNÁ DISKUSE O SPRAVEDLIVÉ VÁLCE – USA	80
3.5.1.1	<i>Pojetí Paula Ramseyho</i>	80
3.5.1.2	<i>Současný stav etické diskuse v USA</i>	81
3.5.2	SOUČASNÁ DISKUSE O SPRAVEDLIVÉ VÁLCE – EVROPA	82
3.5.3	NAPĚTÍ MEZI EVROPSKÝMI A NEOKONZERVATIVNÍMI POSTOJI	83

### 4 DISKUSE O VOJENSKÉ REAKCI NA 11. ZÁŘÍ 2001 85

4.1	Afghánistán	87
4.1.1	PŘEHLED UDÁLOSTÍ OD 11. ZÁŘÍ DO 22. PROSINCE 2001	88
4.1.2	STANOVISKA POLITICKÉ SFÉRY A JEJICH ETICKÁ RELEVANCE	91
4.1.2.1	<i>Politická reprezentace USA</i>	91
4.1.2.2	<i>Evropská unie a evropské demokratické státy</i>	93
4.1.2.3	<i>Severoatlantická aliance</i>	93
4.1.2.4	<i>Organizace spojených národů</i>	95
4.1.3	STANOVISKA Z POHLEDU MEZINÁRODNÍHO PRÁVA	97
4.1.3.1	<i>Právo na sebeobranu</i>	97
4.1.3.2	<i>Dostatečná evidence důkazů</i>	99
4.1.3.3	<i>Právní odpovědnost státu Afghánistán</i>	100

	4.1.3.4	<i>Shrnutí a zhodnocení právních stanovisek</i> .....	101
4.1.4		STANOVISKA KATOLICKÉ CÍRKVE .....	101
	4.1.4.1	<i>Vatikán</i> .....	102
	4.1.4.2	<i>Národní biskupské konference zapojených zemí</i> .....	104
	4.1.4.2.1	<i>Biskupská konference USA</i> .....	104
	4.1.4.2.2	<i>Biskupská konference Velké Británie</i> .....	106
	4.1.4.3	<i>Biskupské konference partnerských zemí</i> .....	106
	4.1.4.4	<i>Shrnutí a zhodnocení stanovisek biskupských konferencí</i> ...	107
	4.1.4.5	<i>Katoličtí teologové a církevní uskupení</i> .....	108
	4.1.4.5.1	<i>Argumentace proti použití vojenské síly</i> .....	108
	4.1.4.5.2	<i>Argumentace pro použití vojenské síly</i> .....	109
	4.1.4.6	<i>Shrnutí a zhodnocení katolické diskuse</i> .....	111
4.2		<b>Irák</b> .....	112
4.2.1		PŘEHLED UDÁLOSTÍ V IRÁKU OD 1. LEDNA 2002 DO OFICIÁLNÍHO UKONČENÍ VOJENSKÝCH OPERACÍ .....	113
4.2.2		STANOVISKA POLITICKÉ SFÉRY A JEJICH ETICKÁ RELEVANCE ....	116
	4.2.2.1	<i>Argumentace pro použití vojenské síly</i> .....	116
	4.2.2.1.1	<i>Širší politicko-etická diskuse – USA</i> .....	117
	4.2.2.1.2	<i>Argumentace podporující použití vojenské síly</i> ...	120
	4.2.2.1.3	<i>Shrnutí a zhodnocení souhlasné argumentace USA</i> .....	123
	4.2.2.1.4	<i>Etická argumentace pro použití vojenské síly – Velká Británie</i> .....	123
	4.2.2.1.5	<i>Shrnutí a zhodnocení souhlasné argumentace Velké Británie</i> .....	126
	4.2.2.2	<i>Argumentace proti použití vojenské síly</i> .....	126
4.2.3		ETICKÁ STANOVISKA Z POHLEDU MEZINÁRODNÍHO PRÁVA ....	128
	4.2.3.1	<i>Argumentace pro použití vojenské síly</i> .....	128
	4.2.3.2	<i>Argumentace proti použití vojenské síly</i> .....	128
4.2.4		ETICKÁ STANOVISKA KATOLICKÉ CÍRKVE .....	129
	4.2.4.1	<i>Oficiální stanoviska představitelů katolické církve</i> .....	130
	4.2.4.1.1	<i>Svatý stolec</i> .....	130
	4.2.4.1.2	<i>Biskupské konference a církevní organizace</i> .....	131
	4.2.4.2	<i>Katoličtí teologové</i> .....	134
	4.2.4.2.1	<i>Souhlasná stanoviska</i> .....	135
	4.2.4.2.2	<i>Nesouhlasná stanoviska</i> .....	139
	4.2.4.3	<i>Shrnutí a zhodnocení teologických postojů</i> .....	144
4.3		<b>Shrnutí a zobecnění etických dilemat</b> .....	146

<b>5</b>	<b>NÁVRH KRITÉRIÍ</b> .....	149
5.1	<b>Řešení nových problémů jako součást teologie mírového soužití</b> .....	150
	5.1.1 <b>POJETÍ THOMASE HOPPEHO</b> .....	151
	5.1.2 <b>KRITIKA POSTOJE THOMASE HOPPEHO</b> .....	152
5.2	<b>Návrhy řešení</b> .....	154

5.2.1	IDENTIFIKACE OBRANY VŠELIDSKÝCH HODNOT A OBRANY STÁTU .....	155
5.2.2	ETICKÁ RELEVANCE POJMU „WAR AGAINST TERRORISM“ .....	156
5.2.3	ETICKÁ ODPOVĚDNOST ZEMĚ CHRÁNÍCÍ TERORISTY .....	157
5.2.4	SPRAVEDLIVÁ SEBEOBRANA PROTI TERORISMU .....	159
	5.2.4.1 <i>Obrana proti konkrétnímu teroristickému aktu</i> .....	159
	5.2.4.2 <i>Preventivní sebeobrana proti hrozbě teroristického aktu</i> ....	160
5.2.5	KRITÉRIA SPRAVEDLIVÉ VÁLKY .....	161
	5.2.5.1 <i>Legitimní autorita</i> .....	161
	5.2.5.1.1 <i>Legitimní autorita v přímé reakci na teroristický útok</i> .....	161
	5.2.5.1.2 <i>Legitimní autorita v následném boji proti terorismu</i> .....	162
	5.2.5.1.3 <i>Mimořádná legitimní autorita při nefunkční mezinárodní autoritě</i> .....	163
	5.2.5.2 <i>Poslední možnost</i> .....	164
	5.2.5.3 <i>Hodnověrnost důkazů</i> .....	165
	5.2.5.4 <i>Naděje na úspěch</i> .....	166
	5.2.5.5 <i>Proporcionalita</i> .....	166
5.2.6	ZNOVUZAČLENĚNÍ KRITÉRIA SPRÁVNÉHO ÚMYSLU .....	167
5.3.	<b>Shrnutí a zhodnocení konkretizace kritérií</b> .....	169
5.4	<b>Použití vojenské síly v Afghánistánu a v Iráku ve světle navržených kritérií</b> .....	170
<b>ZÁVĚREM</b> .....		173
<b>POUŽITÉ ZKRATKY</b> .....		175
<b>LITERATURA</b> .....		177
	Knihy a sborníky .....	177
	Periodika .....	191
	Interentové odkazy .....	192
	Nepublikované zdroje .....	198
<b>ANOTACE</b> .....		199